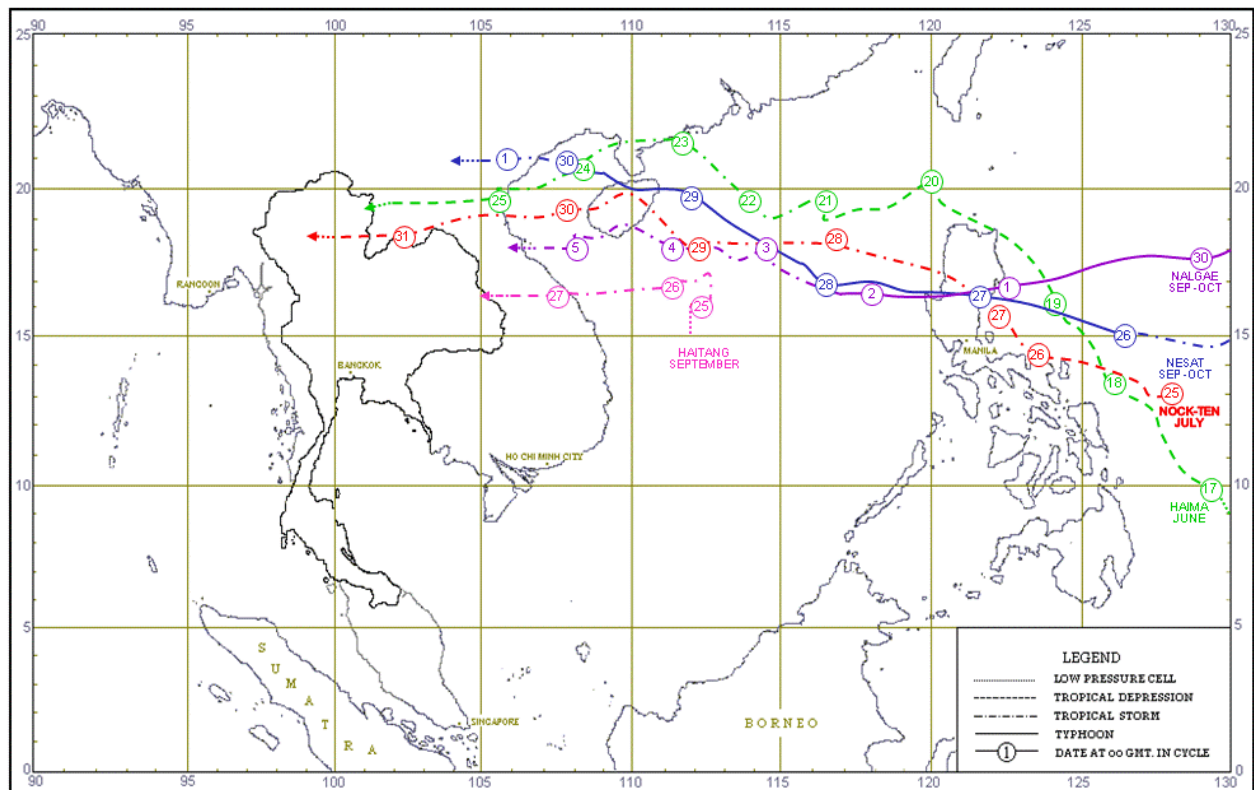

ปริมาณฝนกับน้ำท่วมใหญ่บริเวณประเทศไทยตอนบน ปี 2554

(1 มกราคม 2554 – 31 ตุลาคม 2554)

ในช่วงฤดูฝนปี 2554 บริเวณประเทศไทยตอนบนประสบสภาวะน้ำท่วมรุนแรงเป็นประวัติการณ์ครั้งหนึ่ง ซึ่งรายงานจากของกรมป้องกันภัยและบรรเทาสาธารณภัยพบว่าพื้นที่ที่ประสบอุทกภัยในครั้งนี้มีรวมทั้งสิ้น 63 จังหวัด 651 อำเภอ 4,768 ตำบล 42,402 หมู่บ้าน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 3,016,566 คน ครัวเรือน 9,942,225 คน มีผู้เสียชีวิต 427 ราย และสูญหาย 2 คน พื้นที่การเกษตรคาดว่าจะได้รับความเสียหาย 10,301,830 ไร่ ปศุสัตว์ 12,331,589 ตัว โดยจังหวัดที่สถานการณ์คลี่คลายแล้วอยู่ระหว่างฟื้นฟูมีจำนวน 37 จังหวัด และจังหวัดที่ยังคงประสบอุทกภัยมีจำนวน 26 จังหวัด ได้แก่ จังหวัด พิจิตร พิษณุโลก ขอนแก่น ศรีสะเกษ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด อุบลราชธานี มหาสารคาม กาฬสินธุ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี ชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม สมุทรสาคร ปทุมธานี นนทบุรี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา นครนายก และปราจีนบุรี (ข้อมูล ณ วันที่ 1 พ.ย. 2554)

รูปที่ 1 เส้นทางเดินพายุที่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยและเคลื่อนเข้ามาหลายตัวใกล้ประเทศไทยปี 2554

ฤดูฝน¹⁾ ปีนี้สภาพอากาศบริเวณประเทศไทยได้รับอิทธิพลจากร่องมรสุมที่พาดผ่านประเทศไทยตอนบน ประกอบกับมรสุมตะวันตกเฉียงใต้กำลังปานกลางถึงค่อนข้างแรงได้พัดปกคลุมทะเลอันดามัน ประเทศไทย และอ่าวไทยเกือบตลอดช่วง นอกจากนี้ยังได้รับอิทธิพลจากพายุโซนร้อน“นกเตน” (รูปที่ 1) ที่ศูนย์กลางพายุเคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยบริเวณจังหวัดน่านในขณะมีกำลังแรงเป็นพายุดีเปรสชันในช่วงปลายเดือนกรกฎาคม นับเป็นพายุลูกแรกและลูกเดียวที่เคลื่อนเข้าสู่ประเทศไทยในปี (ข้อมูล ณ วันที่ 30 พ.ย. 54) นอกจากนี้ยังมีพายุที่เคลื่อนเข้ามาหลายตัวใกล้ประเทศไทยอีกจำนวน 4 ลูก ได้แก่ ลูกที่ 1 พายุโซนร้อน“ไทม่า” ที่เคลื่อนขึ้นฝั่งประเทศเวียดนามผ่านประเทศลาวและอ่อนกำลังลงเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงเข้าปกคลุมจังหวัดน่านในช่วงปลายเดือนมิถุนายน ส่งผลให้หลายจังหวัดของประเทศไทยตอนบนโดยเฉพาะบริเวณภาคเหนือมีฝนตกหนักถึงหนักมากต่อเนื่องกันเป็นบริเวณกว้าง ลูกที่ 2 พายุโซนร้อน“ไห่ถาง” ที่เคลื่อนขึ้นฝั่งประเทศเวียดนาม ผ่านประเทศลาว และอ่อนกำลังเป็นหย่อมความกดอากาศต่ำกำลังแรงเคลื่อนเข้าปกคลุมบริเวณภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือในช่วงปลายเดือนกันยายน ลูกที่ 3 ได้ฝุ่น“เนสาด” และลูกที่ 4 พายุโซนร้อน“นาลแก” ซึ่งพายุลูกที่ 3 และ 4 นี้ได้เคลื่อนเข้ามาหลายตัวบริเวณประเทศเวียดนามตอนบนในช่วงต้นเดือนตุลาคม โดยอิทธิพล

¹⁾ ช่วงฤดูฝน : โดยปกติประเทศไทยตอนบน (ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออก) ฤดูฝนเริ่มต้นประมาณกลางเดือนพฤษภาคมและสิ้นสุดประมาณกลางเดือนตุลาคม

ของไต้ฝุ่น“เนสาด” ส่งผลให้ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีฝนตกหนักถึงหนักมาก แต่สำหรับพายุโซนร้อน“นาลแก” แทบไม่มีผลกระทบต่อประเทศไทยเลย

อิทธิพลของพายุเหล่านี้ทำให้อ่างมรสุมที่พาดผ่านประเทศไทยตอนบนและมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่พัดปกคลุมประเทศไทยมีกำลังแรงขึ้น ส่งผลให้มีฝนตกหนักเป็นบริเวณกว้างและฝนหนักมากหลายพื้นที่เป็นระยะ ๆ ต่อเนื่องเกือบตลอดช่วงฤดูฝน โดยปริมาณฝนในประเทศไทยตอนบนเริ่มลดลงในช่วงครึ่งหลังของเดือนตุลาคม

จากสภาวะฝนที่ตกอย่างต่อเนื่องเกือบตลอดช่วงฤดูฝนในปี นี้ ส่งผลให้หลายพื้นที่ของประเทศต้องเผชิญกับน้ำท่วมฉับพลันเริ่มจากกลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นมา และประสบกับอุทกภัยรุนแรงขึ้นตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคมจากอิทธิพลของพายุโซนร้อน “นกเตน” ซึ่งปริมาณฝนที่ยังคงตกอย่างต่อเนื่องส่งผลให้พื้นที่ที่ประสบอุทกภัยเริ่มขยายบริเวณเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่บริเวณภาคเหนือตอนล่างและภาคกลางที่สภาพน้ำท่วมสูงยังคงต่อเนื่องถึงปัจจุบันในบางพื้นที่โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครและปริมณฑล แม้ปริมาณฝนในประเทศไทยตอนบนได้ลดลงตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนจากฤดูฝนเข้าสู่ฤดูหนาวของประเทศไทยแล้วก็ตาม

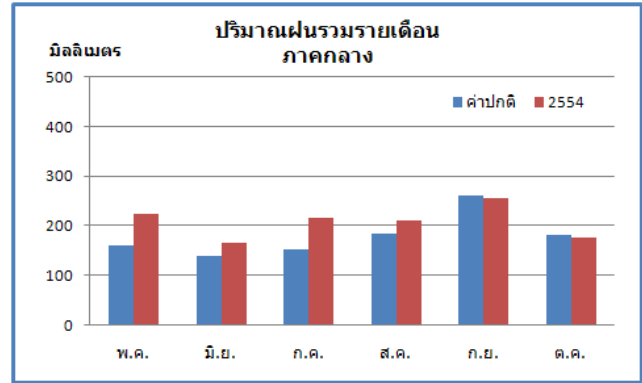
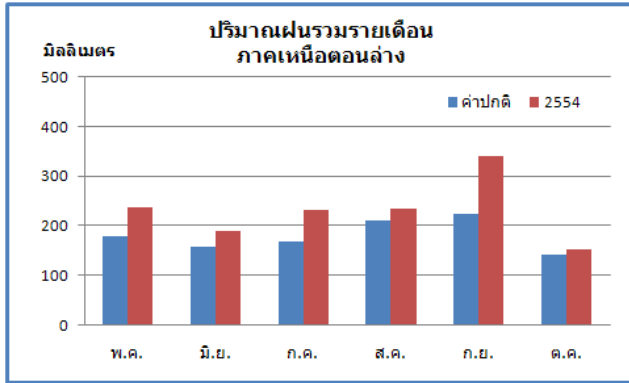
จากฝนที่ตกต่อเนื่อง ส่งผลให้ปริมาณฝนสะสมของประเทศไทยตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม – 31 ตุลาคม 2554 มีปริมาณฝนรวม 1822.4 มิลลิเมตร สูงกว่าค่าปกติ 28 เปอร์เซ็นต์ โดยบริเวณภาคเหนือมีปริมาณฝน 1674.5 มิลลิเมตรสูงกว่าค่าปกติถึง 42 เปอร์เซ็นต์ ส่วนภาคกลางมีปริมาณฝน 1508.6 มิลลิเมตรสูงกว่าค่าปกติ 26 เปอร์เซ็นต์ (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ปริมาณฝนเฉลี่ยในแต่ละภาคของประเทศไทยปี 2554 เปรียบเทียบกับค่าปกติ
(ค่าผลต่างเป็นบวก หมายถึง สูงกว่าค่าปกติ ค่าผลต่างเป็นลบ หมายถึง ต่ำกว่าค่าปกติ)

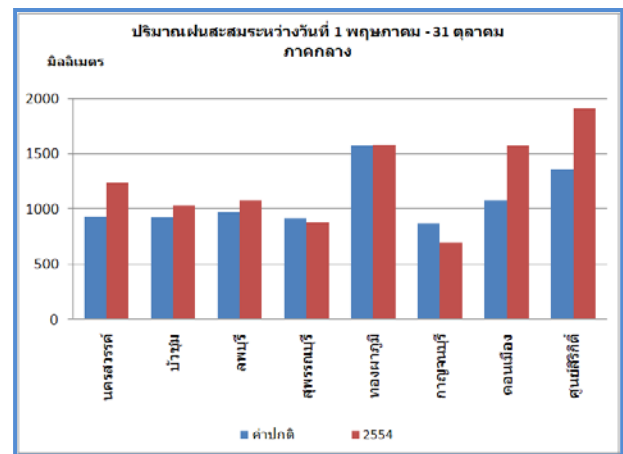
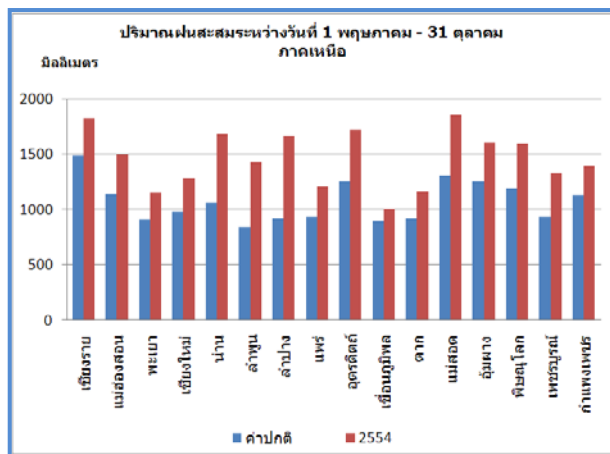
ภาค	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	1 ม.ค. - 31 ต.ค.
ภาคเหนือ											
ปริมาณฝน (มม.)	5.3	6.8	106.6	120.0	245.0	216.3	256.9	274.9	309.8	132.9	1674.5
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	-0.6	-4.6	82.0	51.7	71.6	64.8	77.1	49.6	97.5	9.8	498.9
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	-10	-40	333	76	41	43	43	22	46	8	42
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ											
ปริมาณฝน (มม.)	0.2	15.1	23.1	79.0	201.1	187.2	319.8	324.8	352.2	182.5	1685.0
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	-3.9	-2.6	-14.6	-7.1	18.8	-22.7	111.9	66.0	110.3	71.2	327.3
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	-95	-15	-39	-8	10	-11	54	26	46	64	24
ภาคกลาง											
ปริมาณฝน (มม.)	1.4	21.5	123.8	112.9	222.6	165.8	214.9	211.8	256.9	177.0	1508.6
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	-4.8	9.1	93.2	38.3	62.7	27.2	62.4	27.9	-4.1	-3.7	308.2
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	-77	73	305	51	39	20	41	15	-2	-2	26
ภาคตะวันออก											
ปริมาณฝน (มม.)	0.0	47.4	116.2	136.3	169.4	277.5	258.4	333.5	465.9	272.9	2077.5
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	-14.7	18.4	61.6	40.0	-42.0	5.3	-7.5	22.0	132.7	44.5	260.3
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	-100	63	113	42	-20	2	-3	7	40	20	14
ภาคใต้ฝั่งตะวันออก											
ปริมาณฝน (มม.)	176.8	20.7	557.0	63.9	124.8	121.4	141.4	157.6	122.3	241.3	1727.2
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	116.8	-15.3	506.6	-9.1	-12.7	12.3	28.0	29.4	-21.3	-11.0	623.7
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	195	-43	1005	-13	-9	11	25	23	-15	-4	57
ภาคใต้ฝั่งตะวันตก											
ปริมาณฝน (มม.)	63.7	20.1	424.2	118.0	267.1	231.7	361.9	461.3	446.9	308.0	2702.9
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	40.8	-8.6	353.7	-43.0	-47.9	-88.5	9.5	57.2	6.7	-49.7	230.2
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	178	-30	502	-27	-15	-28	3	14	2	-14	9
ทั้งประเทศ											
ปริมาณฝน (มม.)	34.9	19.3	191.0	103.6	206.1	199.7	259.0	287.3	319.7	201.8	1822.4
ผลต่างจากค่าปกติ (มม.)	18.2	-1.5	150.3	17.0	18.6	10.0	57.4	44.6	67.0	17.8	399.4
ผลต่างจากค่าปกติ (%)	109	-7	369	20	10	5	29	18	27	10	28

หมายเหตุ : ค่าปกติ เป็นค่าเฉลี่ย 30 ปี (พ.ศ.2514 – 2543)

สำหรับพื้นที่ในบริเวณภาคเหนือตอนล่าง²⁾ และภาคกลาง (รูปที่ 2) ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบรุนแรงจากน้ำท่วม พบว่าปริมาณฝนในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคมของภาคเหนือตอนล่างมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติตลอดช่วง โดยเฉพาะเดือนกันยายนที่สูงกว่าค่าปกติถึงประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ ส่วนภาคกลางมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติเกือบตลอดช่วงเช่นกัน ยกเว้นเดือนกันยายนและสิงหาคมที่ต่ำกว่าค่าปกติเล็กน้อย โดยปริมาณฝนสะสมตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม - 31 ตุลาคม 2554 ของสถานีอุตุนิยมวิทยาในภาคเหนือสูงกว่าค่าปกติชัดเจนทุกสถานี ส่วนในภาคกลางมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะนครสวรรค์และกรุงเทพมหานครมีปริมาณฝนสูงกว่าค่าปกติชัดเจน (รูปที่ 3)

รูปที่ 2 กราฟแสดงปริมาณฝนรวมเดือน พ.ค. – ต.ค. บริเวณภาคเหนือตอนล่าง (ซ้าย) และภาคกลาง (ขวา) เปรียบเทียบกับค่าปกติ

รูปที่ 3 ปริมาณฝนสะสมระหว่างวันที่ 1 พ.ค. – 31 ต.ค. บริเวณภาคเหนือ (ซ้าย) และภาคกลาง (ขวา) เปรียบเทียบกับค่าปกติ

ศูนย์ภูมิภาค สำนักพัฒนาอุตุนิยมวิทยา
กรมอุตุนิยมวิทยา กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
16 พฤศจิกายน 2554

²⁾ ภาคเหนือตอนล่าง ประกอบด้วยจังหวัดอุตรดิตถ์ สุโขทัย ตาก พิษณุโลก เพชรบูรณ์ พิจิตร และกำแพงเพชร